

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

19 mei 2006

ONTWERP VAN DECREET

tot wijziging van het provinciedecreet van 9 december 2005

VERSLAG

**namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken,
Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
uitgebracht door de heer Hubert Brouns**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden:

de dames Hilde De Lobel, An Michiels, de heren Wim Van Dijk, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;

de heren Hubert Brouns, Johan Sauwens, mevrouw Joke Schauvliege, de heer Jan Verfaillie;

de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heer Francis Vermeiren;

de heren Norbert De Batselier, Jacky Maes, Dany Vandenbossche.

Plaatsvervangers:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Marie-Rose Morel, de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, mevrouw Gerda Van Steenberge;

mevrouw Cathy Berx, de heren Ludwig Caluwé, Stefaan De Clerck, Luc Van den Brande;

de heer Sven Gatz, mevrouw Vera Van der Borgh, de heer Paul Wille;

de heren Patrick Janssens, Herman Lauwers, Marcel Logist.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;

de heer Jan Peumans;

de heer Christian Van Eyken.

Zie:

815 (2005-2006)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende toelichting door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering	4
I.1. Situering	4
I.2. Procedure	4
I.3. Overzicht van de voorgestelde wijzigingen	4
I.3.1. Indeling kiesdistricten provincies	4
I.3.2. Installatie provincieraad na ongeldigverklaring en nieuwe verkiezing	4
I.3.3. Akte van voordracht: sanctie bij ondertekening van meerdere voordrachten	4
I.3.4. Mogelijke fractievorming bij kartels.....	4
I.3.5. Vervanging van een lid van de deputatie bij inbreuk op aanwezigheid van beide geslachten	5
I.3.6. Instrument van de burgerparticipatie: voorstellen van burgers in de raad	5
II. Algemene bespreking	5
III. Artikelsgewijze bespreking.....	5
IV. Eindstemming.....	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie besprak op 9 en 16 mei 2006 het ontwerp van decreet tot wijziging van het provinciedecreet van 9 december 2005.

Tegelijk met dit ontwerp van decreet werd eveneens het ontwerp van decreet tot wijziging van het gemeentedecreet van 15 juli 2005 behandeld (*Parl. St. VI. Parl. 2005-2006, nrs. 814/1 tot 3*).

I. INLEIDENDE TOELICHTING DOOR DE HEER MARINO KEULEN, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, STE-DENBELEID, WONEN EN INBURGERING

I.1. Situering

De *minister* verklaart dat er een aantal beperkte ver-fijningen en aanpassingen worden voorgesteld met het oog op een ordentelijke opstart van de raden en de colleges na de verkiezingen van 8 oktober 2006. Voor een groot stuk hebben die aanpassingen zowel betrekking op het gemeentedecreet als op het provin-ciedecreet. De aanpassingen blijven binnen de krijt-lijnen van de filosofie die aan het gemeente- en het provinciedecreet ten grondslag lagen.

I.2. Procedure

Het voorliggende ontwerp van decreet tot wijziging van het provinciedecreet van 9 december 2005 werd op 24 februari 2006 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het werd voor advies voor-gelegd aan de Raad van State, de Hoge Raad voor Binnenlands Bestuur en de SERV. Op 21 april 2006 volgde de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering. Vervolgens werd het ontwerp van decreet ingediend bij het Vlaams Parlement.

I.3. Overzicht van de voorgestelde wijzigingen

I.3.1. Indeling kiesdistricten provincies

Naar aanleiding van de bespreking van het ontwerp van provinciedecreet werd de problematiek van de kiesdistricten vooral aangekaart door de heren Jef Tavernier en Joris Van Hauthem. Het gaat met name

over de vraag hoe de districten er binnen de provin-cies zullen uitzien. Tot op heden was dat opgenomen in de provinciewet. Nu wordt de tabel met de samen-stelling van de kiesdistricten ondubbelzinnig opge-nomen als bijlage bij het provinciedecreet. Op basis van deze tabel zal de Vlaamse Regering bij besluit het aantal zetels vastleggen dat er per district te begeven zijn.

Met het oog op de transparantie worden in de tabel de gemeenten per district opgelijst.

I.3.2. Installatie provincieraad na ongeldigverklaring en nieuwe verkiezing

Als er nieuwe verkiezingen moeten plaatsvinden inge-volge klachten en dus de installatie van de provincie-raad niet mogelijk is op 1 december, zal de installatie kunnen gebeuren binnen de 10 dagen nadat de uitslag van de nieuwe verkiezing definitief is.

De uitnodiging voor de vergadering gebeurt in prin-cipe door de uittredende voorzitter of door het raads-lid met de hoogste anciënniteit.

I.3.3. Akte van voordracht: sanctie bij ondertekening van meerdere voordrachten

De logica bij ondertekening van meerdere akten van voordracht wordt doorgetrokken voor alle manda-ten, met name voor de voorzitter van de gemeente-raad, van de districtsraad en de provincieraad, de burgemeester en de schepenen, het districtscollege en de deputatie. De sanctie bij de gemeente bestaat erin dat er geen benoeming of verkiezing moge-lijk is als burgemeester, schepenen, voorzitter van de gemeenteraad, van een commissie of als lid van de OCMW-raad. Een analoge redenering wordt gevolgd in de provincie voor een gedeputeerde, voorzitter van een provincieraad of voorzitter van een commis-sie. Bovendien kan men zowel in de gemeente als de provincie geen mandaat opnemen in een extern ver-zelfstandigd agentschap, een vereniging, stichting of vennootschap namens het bestuur. De duur van de sanctie geldt voor de zittingsperiode van de raad. Op die manier wil men overloperij en omkooppraktijken uitsluiten.

I.3.4. Mogelijke fractievorming bij kartels

Het principe is dat verkozenen op eenzelfde lijst één fractie vormen. Er is echter een mogelijke afwijking

voorzien, namelijk dat verkozenen op eenzelfde lijst maximaal twee fracties kunnen vormen in de raad. Dat moet dan echter al blijken uit de lijstbenaming.

De beslissing of de mogelijkheid dat een lijst wordt opgesplitst in twee fracties moet al bekend worden gemaakt bij de indiening van de voordrachtakte. Men hanteert hiervoor een akte inzake fractievorming die door de hele lijst moet worden ondertekend. Onder de handtekening kan men de fractievoorkeur of -aanhankelijkheid aangeven. Als men dat niet doet wordt men achteraf bij de grootste groep ingedeeld.

Als nog niet definitief is beslist dat men achteraf als fractie zal zetelen, dan moet de beslissing om al dan niet één fractie te vormen kenbaar worden gemaakt op de installatievergadering. Hiervoor is een meerderheid van één van de verkozen raadsleden die potentieel een fractie kunnen vormen voldoende. Op die manier kan men vermijden dat de grootste fractie de kleinere zou gijzelen om één fractie te vormen.

Het wordt ook mogelijk om na de verkiezingen een vereniging van lijsten te maken. Lijsten kunnen dus besluiten om een gezamenlijke fractie te vormen. Dat moet uiterlijk op de installatievergadering gebeuren, door een meerderheid van de verkozenen van elk van de betrokken lijsten.

De beide hier beschreven opties – opsplitsing van een lijst in twee fracties en vereniging van lijsten – gelden voor de hele legislatuur. De gemaakte keuze geldt voor de volle zes jaar.

1.3.5. Vervanging van een lid van de deputatie bij inbreuk op aanwezigheid van beide geslachten

De *minister* verwijst naar artikel 11bis van de Grondwet dat zijn vertaling vindt in het provinciedecreet. Die regeling wordt in het voorliggende ontwerp van decreet verder verfijnd.

1.3.6. Instrument van de burgerparticipatie: voorstellen van burgers in de raad

Inwoners hebben het recht om de raad te vragen een punt te bespreken in de raad en het recht dit punt toe te lichten. In het ontwerp van decreet worden hiertoe een aantal voorwaarden opgenomen.

II. ALGEMENE BESPREKING

Hiervoor wordt verwezen naar het verslag van de commissiebespreking van het ontwerp van decreet tot

wijziging van het gemeentedecreet van 15 juli 2005 (*Parl. St.* VI. Parl. 2005-06, nr. 814/3).

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

HOOFDSTUK I

Inleidende bepaling

Artikel 1

Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 12 stemmen.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen van het provinciedecreet van 9 december 2005

Artikel 2

Artikel 2 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 4.

Artikelen 3 en 4

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikel 5

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe dit artikel te schrappen (*Parl. St.* VI. Parl. 2005-06, nr. 815/2, amendement nr. 1A). De heer *Jef Tavernier* verwijst naar de gelijkaardige amendementen die hij indiende op het ontwerp van decreet tot wijziging van het gemeentedecreet. Het voorliggend amendement volgt dezelfde logica. De spreker wil een einde maken aan de betutteling. Wat de gevolgen zijn van het feit dat men een fractie is, moet men op het zelfde niveau bekijken waar men bepaalt hoe een fractie wordt vastgesteld: in een gemeentelijk of provinciaal reglement. Zoniet moet de Vlaamse overheid een gemeentelijk of provinciaal reglement opleggen, en dat is nu net niet de bedoeling. Het is perfect mogelijk dat partijen er met het ene reglement belang bij hebben om op te splitsen en met het andere om samen te gaan. Dat alles moet lokaal geregeld worden.

Amendement nr. 1A wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4.

Een amendement in subsidiaire orde voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe in het voorgestelde artikel 38, §1 te vervangen (815/2, amendement nr. 1B), dit om een analogie te bereiken met de regeling inzake fractievorming in het Vlaams Parlement en de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Amendement nr. 1B wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4.

Een amendement in subsidiaire orde voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe de mogelijkheid te creëren om in meer dan twee fracties op te splitsen (815/2, amendement nr. 1C).

Amendement nr. 1C wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4.

Artikel 5 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4.

Artikel 6

De heer *Joris Van Hauthem* vraagt in de rand van dit artikel uitleg over de precieze interpretatie van de voorrangsregel bij echtgenoten voor de provincieraad, gelet op de bepalingen ter zake in de provinciekieswet en het provinciedecreet.

De *minister* verklaart dat de laatste aanpassing van toepassing is. Dit betekent dus dat de bepalingen zoals ze in het provinciedecreet voorzien zijn, van toepassing zijn.

De heer *Joris Van Hauthem* merkt op dat er twee wettelijke bepalingen bestaan die elkaar tegenspreken: artikel 26 van de provinciekieswet en artikel 11 van het provinciedecreet. De minister heeft een decreet gemaakt waarin hij de provinciekieswet gewijzigd heeft maar is vergeten artikel 26 te schrappen. Met een amendement tot schrapping van dat artikel, is het probleem opgelost. Maar tot nader order blijft ook artikel 26 van de provinciekieswet bestaan. Daarin staat dat indien twee echtgenoten door hetzelfde kiescollege tot provincieraadslid zijn verkozen, alleen degene met de meeste stemmen zitting nemen in de raad. Artikel 11 van het provinciedecreet heeft het echter over de grootte van de quotiënten. Wat moet de Raad voor Verkiezingsbetwistingen met dergelijke tegenstrijdige bepalingen doen? Waarom wordt

er geen amendement voorgesteld tot schrapping van artikel 26 van de provinciekieswet?

De *minister* antwoordt dat die tegenstrijdigheid zal worden rechtgezet bij een eerstvolgend initiatief in verband met het kiesdecreet. Op de vraag van de heer Van Hauthem of er dan ook nog een reparatiedecreet komt voor de provinciekieswet, antwoordt de minister dat hij daar inderdaad nog een paar dingen aan gaat wijzigen.

Artikel 6 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikelen 7 tot 9

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

HOOFDSTUK III

Inwerkingtreding

Artikelen 10 en 11

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 4 onthoudingen.

BIJLAGE

bij het ontwerp van decreet:

Tabel vermeld in artikel 6, §1, derde lid,
van het provinciedecreet van 9 december 2005

Een amendement voorgesteld door de heer Jef Tavernier strekt ertoe de tabel, vermeld in artikel 6, §1, derde lid, van het provinciedecreet van 9 december 2005 te vervangen (815/2, amendement nr. 2).

De heer *Jef Tavernier* stelt dat hij met zijn amendement een poging heeft gedaan om tot een meer evenredig systeem te komen. Het gaat hem om de toepassing van het gelijkheidsbeginsel. Het kan niet dat men op een bepaalde plaats meer dan 16 percent van de stemmen moet behalen om zelfs maar in aanmerking te komen voor apparentering, terwijl men die apparenteringsdrempel op een andere plaats al bereikt met 2,7 percent van de stemmen. Dat is het

gevolg van een combinatie van een verschillende grootte van kiesdistricten met verschillende apparenteringsomschrijvingen. De meerderheid heeft er in december 2005 voor geopteerd om de apparenteringsomschrijving te behouden op het niveau van de administratieve arrondissementen. In de loop der jaren heeft men voor de Vlaamse en federale verkiezingen een kiesdrempel van 5 percent ingevoerd, op het niveau van de kiesomschrijving van de provincie: op dat niveau is die 5 percent gemakkelijker te organiseren en bovendien is er daar geen probleem met het spel van apparentering.

Volgens de heer Tavernier zou het dan toch logisch geweest zijn dat ook voor de provinciale verkiezingen de provincie als apparenteringsomschrijving zou worden genomen. Als men niet zover wilde gaan om ook de lijsten op het niveau van de provincie te vormen, had men op zijn minst de kiesomschrijvingen, de districten dus, een minimumgrootte moeten geven, zodat de feitelijke kiesdrempel niet boven de 5 percent uitkwam. In de vorige legislatuur is daarover een oefening gemaakt, die vanuit dat oogpunt tamelijk bevredigend was, op één provincie na: in Limburg was er blijkbaar een sterke lobby om de versnippering te behouden. Nu doet de heer Tavernier alsnog een poging om de meerderheid een betere omschrijving en verdeling van de kiesdistricten voor te stellen, met vijf tot maximum acht kiesdistricten per provincie, met als gevolg minder hoge drempels en minder apparentering.

De *minister* wijst erop dat de heer Tavernier tijdens de discussie net heeft beweerd dat alle aanpassingen te laat komen. Voor een nieuwe indeling in districten is het blijkbaar niet te laat. De heer Tavernier is dus niet consequent.

De heer *Jef Tavernier* repliceert dat hij gepoogd heeft die indeling in december 2005 in te dienen maar dat de minister hem toen gerust stelde dat hij dat later wel zelf zou regelen. Wat de regeling zou zijn, was toen nog onduidelijk. Daar kan pas vandaag over gestemd worden.

De heer *Norbert De Batselier*, commissievoorzitter, wijst erop dat de minister toen duidelijk gezegd heeft dat hij de bestaande regeling wou behouden. De discussie ging er enkel over of die regeling al dan niet opnieuw moest worden ingevoerd.

De *minister* bevestigt dat er nooit enig misverstand is geweest over de omschrijving van de districten: er

is van meet af aan gezegd dat het om een status quo zou gaan.

Amendement nr. 2 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 4.

IV. EINDSTEMMING

Het ontwerp van decreet tot wijziging van het provinciedecreet van 9 december 2005 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 4.

De verslaggever,

De voorzitter,

Hubert BROUNS

Norbert DE BATSELIER